

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультет	Образотворче мистецтво	Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Кафедра	Кафедра теорії і історії мистецтв	Рік навчання	1
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	Вид дисципліни	Нормативна
Спеціальність	023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація	Семестри	1

СПЕЦКУРС З ІСТОРІОГРАФІЇ УКРАЇНСЬКОГО МИСТЕЦТВОЗНАВСТВА

Семестр 1

Викладач Соколюк Людмила Данилівна, професорка кафедри ТІМ

E-mail sokolyuk_1@ukr.net

Заняття За розкладом
Дистанційно на платформі Zoom, google-meet

Адреса корпус 3, вул. Мистецтв 11

Телефон 057 706-02-81 (кафедра)
+38(050)3010270 Соколюк Людмила Данилівна

Затверджено на засіданні кафедри ТІМ
Протокол № 21 від 29 серпня 2024 р.

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є офф-лайн та он-лайн комунікація через електронні листи і тільки у робочі дні. Умови листування: 1) в *темі* листа обов'язково має бути зазначена назва дисципліни (скорочено — Стил.); 2) в полі тексту листа позначити, хто звертається — анонімні листи розглядатися не будуть; 3) файли підписувати таким чином: *прізвище_завдання*. Розширення: *текст* — *doc, docx, ілюстрації* — *pdf*. Окрім роздруківок для занять, роботи для рубіжного контролю мають бути надіслані на пошту викладача. Обговорення проблем, пов'язаних із дисципліною, у коридорах академії не припустимі. Консультації з викладачем в стінах академії відбуваються після лекційних занять у робочі дні.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна не має обов'язкових передумов для вивчення.

НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

Характер і склад дисципліни передбачає як методичні рекомендації традиційного типу, а саме перелік рекомендованої для опрацювання фахової літератури (див. Список рекомендованої літератури), так і перелік матеріалів для самостійного аналізу і засвоєння. Додаткові навчально-інформаційні матеріали можна переглянути у мережі інтернет. Відповідні посилання на потрібні веб-сайти надаються викладачем під час практичних занять або за проханням здобувачів після їх закінчення, а також в процесі електронного листування.

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ

Комп'ютерна техніка (ноутбук, планшет тощо) з можливістю виходу до мережі Інтернет. Програми, необхідні для виконання завдань: Microsoft Word. Блокнот для конспекту, ручка.

МЕТА І ЗАВДАННЯ КУРСУ

Метою курсу є формування у здобувачів другого рівня ОПП «Мистецтвознавство» цілісного уявлення про історіографію українського мистецтвознавства як складової частини наукової думки та духовної культури суспільства.

Завдання навчальної дисципліни полягає в ознайомленні здобувачів другого рівня вищої мистецької освіти з процесом та основними етапи виникнення та розвитку наукових знань про мистецтво, зокрема мистецтво України.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач другого (магістерського) рівня освіти має набути наступні **компетентності**:

ЗК2 Вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.

СК1 Здатність переосмислювати базові знання, демонструвати розвинену творчу уяву, використовувати власну образно асоціативну мову при створенні художнього образу.

СК2 Здатність трактувати формотворчі мистецькі засоби як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства.

СК6 Здатність формувати мистецькі концепції на підставі проведення дослідження тих чи інших аспектів художньої творчості.

Отримати наступні **програмні результати навчання**:

ПРН1 Визначати, аналізувати і пояснювати історичні, культурологічні, соціокультурні, художньо-естетичні аспекти розвитку світового та українського образотворчого і декоративного мистецтва.

ПРН3 Володіти інноваційними методами та технологіями роботи (за

спеціалізаціями).

ПРН5 Критично осмислювати теорії, принципи, методи та поняття з різних предметних галузей для розв'язання завдань і проблем у галузі образотворчого та/або декоративного мистецтва.

ПРН7 Володіти фаховою термінологією, науково-аналітичним апаратом, проводити аналіз та систематизацію фактологічного матеріалу та методикою проведення наукових досліджень.

ПРН10 Застосовувати у мистецькій та дослідницькій діяльності знання естетичних проблем образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації, основних принципів розвитку сучасного візуального мистецтва.

ПРН11 Володіти знаннями до визначення ефективності та апробації сучасних теоретичних підходів та концепцій інтерпретації феноменів культурио-мистецьких процесів.

ПРН12 Представляти результати діяльності у науковому та професійному середовищі в Україні та у міжнародному професійному середовищі.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач другого (магістерського) рівня освіти повинен

Знати: етапи і особливості становлення історії науки про українське мистецтво, її основні напрями, методи, осередки, школи, а також постаті провідних істориків і теоретиків мистецтва, їх погляди, методичні принципи і основні праці.

Уміти: вирішувати фундаментальні й прикладні проблеми дослідницької діяльності, спираючись на досвід мистецтвознавчої науки, в тому числі, на мистецтвознавчу спадщину вітчизняних науковців;

Дисципліна забезпечує спеціалізовані (фахові) компетентності: здатність трактувати формотворчі мистецькі засоби як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства, застосовувати у мистецькій та дослідницькій діяльності знання естетичних проблем образотворчого мистецтва; володіти категоріальним апаратом, методологією сучасного мистецтвознавчого аналізу стилістичних течій та художніх творів; науковими принципами експертизи творів образотворчого мистецтва.

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «**Спецкурс з історіографії українського мистецтвознавства**» спрямована на отримання й закріплення фахових знань з питань становлення та розвитку вітчизняної мистецтвознавчої науки. В основу курсу покладена концепція, згідно якої особлива увага приділяється історії розвитку та функціонування мистецтвознавчих центрів в Україні з кінця 19 ст. до сьогодення.

Дисципліна вивчається протягом першого семестру 1 курсу, має 5 кредитів (150 годин, що включають 15 год -аудиторних, 30 год – семінарських, 105 год на самостійну роботу здобувача). Курс навчання закінчується іспитом.

Змістовне навантаження дисципліни складається із 2 модулів і 8 тем:

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1.				
1	Тема 1. Харківський мистецтвознавчий осередок: між минулим і майбутнім.	2 год	4 год Семін. зан	самост. – 13 год.
2	. Тема 2. Київська мистецтвознавча школа: Образотворча і декоративно-прикладна галузі.	2 год	4 год Семін. за	самост. – 13 год
3	Тема 3. Вчені-мистецтвознавці сучасної київської школи та їхній науковий здобуток.	2 год	4 год Семін. зан	самост. – 13 год.
4.	Тема 4. Особливості розвитку мистецтвознавчої науки у Львові.	2 год	4 год Семін. зан	самост. – 13 год.
	Разом	8 год	16 год	52 год
	Модульна контрольна 1			
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2.				
1	Тема 5. Основні представники сучасної львівської мистецтвознавчої школи.	2 год	4 год Семін. зан	самост. – 13 год.
2	Тема 6. Наукова творчість одеських мистецтвознавців.	2 год	4 год Семін. зан	самост. – 13 год.
3	Тема 7. Становлення мистецтвознавчих шкіл у Кам'янець-Подільському та в Івано-Франківську.	2 год	4 год Семін. зан	самост. – 13 год.
4	Тема 8. Дисертаційні дослідження в Україні доби здобуття Незалежності.	1 год	2 год Семін. зан	самост. – 14 год.
	Разом	7 год	14 год	53 год
	Модульна контрольна 2.			

	Усього	15 год	30	105 год
--	---------------	---------------	-----------	----------------

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Теми розкриваються шляхом лекційних занять. Практичні і самостійні заняття спрямовані на закріплення поточного лекційного матеріалу.. Зміст самостійної роботи складає пошук додаткової інформації та її аналіз, підготовка усних доповідей за лекційними темами дисципліни.

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Формою контролю є екзамен. Для отримання оцінки з екзамену достатньо пройти рубіжний етап контролю та поточні перевірки процесу самостійної роботи. Для тих магістрів, які бажають покращити результат, передбачені письмовий контрольні питання за темами дисципліни (10 балів).

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Національна	Бали	ECTS	Диференціація А (внутрішня)	Національна	Бали	ECTS
відмінно	90–100	A	A+ 98–100	Задовільно	64–74	D
			A 95–97		60–63	E
			A- 90–94	Незадовільно	35–59	FX
Добре	82–89	B		Незадовільно (повторне проходження)	0–34	F
	75–81	C				

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

Під час занять необхідно вимкнути звук мобільних телефонів як здобувачам, так і викладачу. За необхідності здобувач має спитати дозволу вийти з аудиторії (окрім екзамену). Вітається власна думка з теми заняття, аргументоване відстоювання позиції. У разі відрядження, хвороби тощо викладач має перенести заняття на вільний день за попередньою узгодженістю з магістрантами.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНOSTІ

Пропускати заняття без поважних причин неприпустимо (причини пропуску мають бути підтверджені). Запізнення на заняття не вітаються. Якщо здобувач пропустив певну тему, він повинен самостійно відпрацювати її та на наступному занятті відповісти на ключові питання.

ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Можливість зарахування підчас накопичення балів результатів неформальної

освіти (курси, тренінги, сертифікати) з обов'язковим документальним підтвердженням.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Магістранти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності (у своїх доповідях, статтях, при складанні екзаменів тощо). Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо під час рубіжного контролю помічено списування, здобувач втрачає право отримати бали за тему. Якщо це відбулось в процесі заліку — здобувач отримує тільки ті бали, що були зараховані за попередні етапи контролю.

Корисні посилання: <https://законодавство.com/zakon-ukrajiny/stattya-akademichna-dobrochesnist-325783.html>
<https://saiup.org.ua/novyny/akademichna-dobrochesnist-shho-v-uchniv-ta-studentiv-na-dumtsi/>

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 — 100	A	відмінно	Зараховано
82 — 89	B	добре	
74 — 81	C		
64 — 73	D	задовільно	
60 — 63	E		
35 — 59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	Не зараховано з можливістю повторного складання
0 — 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

бали	max	min	Критерії оцінювання
A+	98	100	Здобувач в повному обсязі опанував матеріал теми, надав додаткові матеріали та приклади за темою. Відповів на додаткові питання. Розширив роботу до рівня тез до конференції. Подача акуратна, без помилок
A	95	97	Здобувач в повному обсязі опанував матеріал теми, надав додаткові матеріали за темою. Подача акуратна, без помилок
A-	90	94	Здобувач в повному обсязі опанував матеріал теми, подача акуратна,

			без помилок
B	82	89	Здобувач в повному обсязі опанував матеріал теми, але зробив декілька незначних помилок
C	74	81	Здобувач в повному обсязі опанував матеріал теми, але зробив значні помилки, є невеликі проблеми з форматуванням
D	63	73	Здобувач не в повному обсязі опанував матеріал теми, робота виконана на недостатньому рівні із значними недоліками (недостатньо розкрита тема, малий обсяг, відсутність творчого підходу тощо), наявні проблеми з форматуванням
E	60	63	Здобувач в недостатньому обсязі опанував матеріал теми, виконана робота має багато значних недоліків (недостатньо розкрита тема, малий обсяг, невідповідність завданню, невчасна подача виконаної роботи, неохайність подання тощо).
FX, F	0	59	Пропуск рубіжного контролю

СИСТЕМА БОНУСІВ

Передбачено додаткові бали за активність магістра та публікацію статті за темою дослідження, виконані в межах дисципліни (5–8).. Максимальна кількість балів: 10.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Антонович Є., Удріс І. Українське мистецтвознавство кінця XIX – початку XX століття: національне образотворче мистецтво в працях вчених київської школи. Київ: Альтерпрес, 2007. 267 с.
2. Калакура Я. Методологія історіографічного дослідження. Київ, 2016. 319 с. 5. Колесник І. Українська історіографія: концептуальна історія. К., 2013.
3. Нариси з історії образотворчого мистецтва України XX століття / ППСМ АМУ; Ред.-упоряд. О. О. Авраменко; Редкол.: В. Д. Сидоренко (голова), О. О. Авраменко, В. Я. Даниленко та ін.: У 2 кн. К.: Інтертехнологія, 2006. Кн. 1.
4. Нариси з історії образотворчого мистецтва України XX століття / ППСМ АМУ; Ред.-упоряд. О. О. Авраменко; Редкол.: В. Д. Сидоренко (голова), О. О. Авраменко, В. Я. Даниленко та ін.: У 2 кн. К.: Інтертехнологія, 2006. Кн. 2.
5. Нариси з історії українського дизайну XX століття: Збірник статей / ППСМ НАМ України; За заг. ред. акад. М. І. Яковлева; Редкол.: В. Д. Сидоренко (голова), А. О. Пучков, О. В. Сіткарьова та ін. К.: Фенікс, 2012.
6. Побожій С. З історії українського мистецтвознавства. Збірник статей. — Суми: Університетська книга, 2018. 184 с.
7. Шейко В. М., Богуцький Ю. П., Кушнарєнко Н. М. Наукова творчість у галузі культурології і мистецтвознавства: Навч. посібник. Х., 2016.
8. Ясь О. Історик і стиль: Визначні постаті українського історіописання у світлі культурних епох (початок XIX — 80-ті роки XX ст.): У 2 ч. К., 2014.